

PROFESSORILIITON TAMPEREEN OSASTON LAUSUNTO TOIMITILOJEN TOIMENPIDEOHJELMAN 2022–2025 VALMISTELUUN LIITTYEN

Professoriliiton Tampereen yliopiston osastolta on pyydetty lausuntoa yliopiston toimitilojen toimenpideohjelman valmisteluun liittyen. Osaston johtokunta toteaa, että nyt kommenteille lähetetty toimitilojen toimenpideohjelma on suunniteltu ilman yliopistoyhteisön osallistumista, mikä vaarantaa koko prosessin hyväksyttävyyden ja mahdollisuuden sitoutua siinä esitettyyn. Tarjottuun kommentointimahdollisuuteen ei ole varattu riittävästi aikaa eikä kommentoijille ole annettu riittävästi tietoa eri vaihtoehtojen taustoista. Kokonaisuutena toimenpideohjelma ei ole yliopiston arvojen mukainen ja siksi hallituksen pitäisi vakavasti harkita toimenpideohjelman toteuttamisen aloittamista suunnitellulla aikataululla.

Professoriliiton Tampereen yliopiston osastolta on pyydetty lausuntoa yliopiston toimitilojen toimenpideohjelman valmisteluun liittyen. Osaston johtokunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 30.11.2021. Lisäksi olemme keskustelleet asiasta rehtorin kanssa 2.12.2021 sekä keränneet jäsenten näkemyksiä sähköpostin välityksellä. Yhteenvedo kootuista näkemyksistä on jäsennetty alla suhteessa yliopiston arvoihin, jotka on laadittu yhdessä yliopistoyhteisön kanssa ja niin yliopiston hallitus, toimiva johto kuin koko yliopistoyhteisökin on sitoutunut niihin. Siksi kaikkea yliopiston toimintaa tulee tarkastella suhteessa arvoihin ja myös toimitilojen toimenpideohjelman tulee toteuttaa yliopiston arvoja.

Avoimuus

Avoimuuden arvo tarkoittaa sitä, että olemme avoimia kohtaamaan toisemme. Toimitilojen toimenpideohjelman laatimisprosessi ei ole tähän mennessä ollut avoin. Yliopistoyhteisölle ei ole esimerkiksi kerrottu kaikkia tausta- ja tutkimustietoja, jotka ovat vaikuttaneet toimenpideohjelmassa tehtyihin valintoihin, eikä yhteisöllä ole ollut käytössään eri vaihtoehtoihin liittyviä laskelmia niiden taloudellisista ja muista vaikutuksista. Avoimuus ei myöskään ole toteutunut siinä, miten yliopistoyhteisöä on kuunneltu prosessin eri vaiheissa. Avoimuus arvona tarkoittaa kaiken toiminnan läpinäkyvyyttä. Avoimuuteen sisältyy myös avoin keskustelu yhteisön arvostuksista. Nyt tiloista säästäminen on valittu taloudellisilla mittareilla ilman että yhteisön osaamista on hyödynnetty vaihtoehtojen tunnistamisessa. Edellyttämme, että prosessin jatkossa varmistetaan se, että yliopistoyhteisön ja erityisesti eri tilojen

käyttäjien ääni tulee aidosti huomioitua tilojen toimenpideohjelman valmistelussa ja toteuttamisessa.

Kriittisyys

Kriittisyys yliopiston arvona tarkoittaa sitä, että olemme valmiita tarkastelemaan tehtyjä ja tulevia päätöksiä kriittisesti ja monesta eri näkökulmasta. Päätösten tulee perustua tutkittuun tietoon ja päätöksenteossa tulee hyödyntää yliopistoyhteisön osaaminen. Meillä on paljon erilaista toimitilojen kehittämiseen liittyvää osaamista esimerkiksi johtamisen, arkkitehtuurin, rakennustekniikan ja kestäväen kehityksen tieteenaloilla. Edellytämme, että tämä osaaminen ja tietotaito hyödynnetään toimitilojen suunnittelussa.

Moninaisuus

Yliopiston arvojen mukaan moninaisuus näkyy erilaisten ihmisten, alojen ja perinteiden arvostuksena. Toimitilojen kehittämisen keskiössä tulee olla yliopiston eri kampusten aito, tasapuolinen ja yhdenvertainen kehittäminen kampuksilla työskentelevien tutkijoiden ja opettajien lähtökohdista. Nykyisessä suunnitelmassa kehittämisen painopiste on Hervannan kampuksella, kun taas keskustakampuksen osalta ohjelman tavoitteena on tilojen karsiminen, ei kehittäminen. Tilojen käyttäjien moninaiset tarpeet ja näkökulmat tulee huomioida suunnittelun varhaisessa vaiheessa, ei vasta sitten, kun päätökset tilaratkaisujen periaatteista on jo tehty.

Oppijälähtöisyys

Arvojemme mukaan oppijälähtöisyys näkyy oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksien edistämisenä. Näkemyksemme mukaan liian nopeat päätökset vaarantavat oppijälähtöisyyden, koska emme voi vielä tietää millaiseksi opetus- ja ohjaustilanteet muotoutuvat koronan jälkeen. Edellytämme, että tilakehitysohjelman toteuttamista jatketaan vasta sitten, kun meillä on näkymä siihen, millaiseksi opiskelu, opettaminen ja ohjaus muotoutuvat koronan jälkeisessä ajassa.

Rohkeus

Rohkeuden arvo näkyy intohimona tarttua yhdessä vaikeisiin haasteisiin. Rohkeus tarkoittaa myös sitä, että yliopistoyhteisöllä on yhteinen ymmärrys sekä jaettu strateginen suunta ja visio toimenpideohjelman tavoitteista. Edellytämme yliopiston johdolta

rohkeutta avoimeen vuoropuheluun yhteisön kanssa, sillä se on ainoa tapa, jolla voimme rakentaa yhteisön luottamusta ja yliopiston kestävästä tulevaisuutta. Kannustamme hallitusta rohkeisiin päätöksiin myös siinä, että asioita ei viedä eteenpäin liian nopeasti ja liian vähäisellä valmistelulla.

Sivistys

Sivistys tarkoittaa toisten arvostamista. Toimitilojen suunnittelussa suunnittelijoiden tulee arvostaa kaikkia yliopiston työntekijöitä ja varmistaa yhteisön kuuleminen prosessin kaikissa vaiheissa. Jokaiselle työntekijälle tulee tarjota tarkoituksenmukaiset työtilat. Professoreille tulee heidän työnsä vaatimuksen vuoksi taata oma työhuone, mikäli he sellaisen haluavat. Myös muiden työntekijöiden erilaiset tarpeet omille työtiloille tulee ottaa vakavasti.

Vastuullisuus

Vastuullisuuden arvon tulee näkyä kaikessa yliopiston toiminnassa. Koska sanomme, että olemme kestävästä kehityksen suunnannäyttäjät, tulee tilasuunnitelmia arvioida taloudellisten näkökulmien lisäksi myös sosiaalisista ja ekologisista lähtökohdista. Nykyisellään tilasuunnitelmasta puuttuu täysin laaja-alainen taloudellisten, sosiaalisten ja ekologisten vaikutusten arviointi, joka huomioi eri vaihtoehtojen moninaiset, niin positiiviset kuin negatiivisetkin seuraukset.

Yhteenvedon toteamme, että nyt kommentteille lähetetty toimitilojen toimenpideohjelma on suunniteltu ilman yliopistoyhteisön osallistumista, mikä vaarantaa koko prosessin hyväksyttävyyden ja mahdollisuuden sitoutua siinä esitettyyn. Tarjottuun kommentointimahdollisuuteen ei ole varattu riittävästi aikaa eikä kommentoijille ole annettu riittävästi tietoa eri vaihtoehtojen taustoista. Kokonaisuutena toimenpideohjelma ei ole yliopiston arvojen mukainen ja siksi hallituksen pitäisi vakavasti harkita toimenpideohjelman toteuttamisen aloittamista suunnitellulla aikataululla.

Professoriliiton Tampereen yliopiston osaston johtokunta